

Thezarovits leszármazottaktól a Víz Világnapjáig

A Baráti Kör munkája januárban, a korábbi évekhez hasonlóan, a kevésbé látványos, de a munkánkat alapvetően meghatározó teendők elvégzésével indult. Elkészítettük a 2016. évi munkatervet és vezetői megbeszéléseket tartottunk a rövidtávon előttünk álló feladatok megszervezésére (Víz Világnap, vezetői életrajzok kiegészítése a vízügytől kapott adatokkal, stb.)

Februári összejeövetelünkön fő témaként az igazgatóság székházának történetével kapcsolatos kutatás eddigi eredményeit összegeztük egy előadás keretében. A gyűjtőmunkát Lázár Istvánné, Galbácsné Stein Erzsébet és jómagam végeztük. A munka 2015 januárjában indult, egy kutatási terv elkészítésével. Az adatgyűjtést a levéltárban kezdtük, a könyvtárban és a vízügyi igazgatóságnál lévő információk, adatok és képek gyűjtése még hátra van. Az előadásban az épület történetét, lakóinak és intézményeinek bemutatását négy gondolatkör köré csoportosítottuk: az építtető Thezarovits Antal és családjának, az épületben 44 évig üzemelő magániskolának, az épületben 86 évig működő Békés Megyei Takarékpénztárnak és végül a vízügyi igazgatóságnak és jogelődjeinek a története. Várhatóan ez év végére a gyűjtőmunkát sikerül befejezni és reményeink szerint egy prospektusban is meg tudjuk jeleníteni a leglényegesebb információkat. Év végén, jövő év elején pedig egy előadásban szeretnénk beszámolni a kutatásunkról, melyre ezúton is szeretettel hívunk és várunk minden érdeklődőt. A levéltárban már idáig is számtalan értékes és érdekes információra bukkantunk. Az érdekességek közül megemlíthetjük, hogy a Thezarovits családfa adataiból kiderült, a kutatást végző Lázárné Dobai Zsuzsa anyai ágon, az igazgatóság székházát több mint 200 évvel ezelőtt építtető Thezarovits Antal egyenes ági leszármazottja. De nemcsak a Baráti Kör tagjai között találunk ilyen nevezetes személyt, hanem a vízügyi igazgatóságon napjainkban is dolgozik egy Thezarovits leszármazott, Dobay Péter személyében. Nem kevésbé volt érdekes az a dokumentáció sem, amelyből megtudtuk, hogy hogyan is került a vízügyi igazgatóság elődszervezete a Gyulai Vízgazdálkodási Körzet az akkor a Békés Megyei Takarékpénztár tulajdonát képező épületbe.

Ha március, akkor Víz Világnap. A Baráti Kör tagjai legaktívabban ezen a rendezvényen vesznek részt, szinte mindenki közreműködik, és tesz valamit a rendezvény sikere érdekében. A víz világnapi eseménysorozat a Tájvízház falán elhelyezett emléktábla felavatásával kezdődött március 19-én. A bemutatóház épületének és egykori lakóinak történetével kapcsolatban Lázárné Zsuzsával, a Baráti Kör tagjaiként, 2011-2013-ban végeztünk gyűjtőmunkát. Ezen munka kapcsán fogalmazódott meg, hogy az épületben 78 éven keresztül üzemelő gőz- és kádfürdő és az üzemeltetők emlékét, az épület falán elhelyezett emléktáblával kellene jelezni. A vízügyi igazgatóság a Víz Világnap alkalmából az ez évi szlogen „VIZEK ÉS MESTERSÉGEK” jegyében elkészíttette az emléktáblát. Az engedélyezéséhez szükséges dokumentáció összeállításában a Baráti Kör is közreműködött. Az avatáson Bak Sándor igazgató úr beszédében színesen ecsetelte a ház és lakóinak történetét. Méltatta azokat a kiváló gyulai polgárokat, akik hozzájárultak a fürdőkultúra emeléséhez, egyaránt gondolva itt az egykori fürdő kialakításában jeleskedő mesterekre és a vállalkozó kedvű üzemeltetőkre. Megtisztelő volt számomra, hogy a Baráti Kör képviselőjében, a munkánk elismeréseként, Dr. Görgényi Ernő polgármester úr mellett részese lehettem az emléktábla felavatásának.

A március 22-i rendezvényre a Baráti Kör a vízzel kapcsolatos régi mesterségek bemutatásával készült. Készítettünk két tablót az egyiken a mára már kihalt, a másikon a még most is élő vizes mesterségeket mutattuk be. Kiállításunk fő eleme egy nádból épített pákászkunyhó volt, melyet Török János szakértelmével és kreativitásával sikerült megvalósítani. Igazán hitelessé és életszerűvé pedig a pákász ruhába öltözött Juhász András és a halászként hálót fonó Czako András varázsolta. A pákászkunyhó mellett az Ó-Körös Trió zenekar két alapító zenésze, Pribojszki Ferenc és Bíró József természetes alapanyagokból készült hangszereken muzsikált. Ráirányítva az érdeklődők figyelmét arra, hogy a megélhetően túl a régi korok emberének zenei kultúrája is milyen erősen kötődött az őt körülvevő természethez. Egy asztalnál régi mesterségek tárgyait mutattuk be. A földön vadréce és fűj fészket készítettünk, ahol igazi tojásokat vehettek közvetlenül szemügyre és kézbe az érdeklődő gyerekek. A bemutatóhelyünket körbe vevő kerítésen halászhálót, szárított növényeket, és a régi mesterségeket

bemutató képeket helyeztünk el. A látogatóinkat gyógynövényekből készült teával kínáltuk, ezzel is utalva a pákász életformára, ők ugyanis a természet javait gyűjtötték be vízen és szárazföldön egyaránt.

A szervezésben és a megvalósításban résztvevők igazán nevesítést érdemelnek Kőváriné Szabó Erzsébet, Czakóné Czédli Jolán, Galbácsné Stein Erzsébet, Szabó Béla, Cserkúti Andrásné, Török Jánosné, Kiss Kati, Málík Emma, Nótáros Mihályné, Marosán Rózsa. A régi korok hangulatát idéző muzsikaszó, vagyis a zenészek fellépése Fenyvesi Rozál Dóra rendezvényszervező közreműködésének köszönhetően valósult meg. A gyerekek érdeklődése és lelkesedése számunkra igazán emlékeztetett erre a napra. Természetesen köszönet a vízügyi igazgatóságnak és Kaczkó Zitának, hogy részesei lehettünk ennek a jól szervezett rendezvénynek. A dolgozós nap után jól esett egy kicsit leülni, beszélgetni és elfogyasztani a vendéglátásként kínált zsíros kenyeret és hagymát.

Március 29-én megemlékeztünk arról, hogy 202 évvel ezelőtt ezen a napon született Bodoki Károly és éppen két éve, hogy szobrát felavattuk. Emlékezőként egy cserép virágot helyeztünk el a szobor alapzatánál.

Úgy gondoljuk tartalmas negyedévet zártunk.

Dr. Vasas Ferencné

Előadás és beszélgetés a februári összejövetelünkön

Vendégek a pákászkunyhóban

Gyógynövényekből készült teával kínáltuk a látogatóinkat